

Sygn. akt K 130/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Chełmnie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący - SSR Agata Makowska-Boniecka

Protokolant - stażysta M. P.

przy udziale Prokuratora - ---

po rozpoznaniu w dniu 13/08/2019 r.

sprawy:

R. J.

s. F. i M. z domu L.

ur. (...) w I.

oskarżonego o to, że:

I. w okresie od dnia 11 lutego 2013 r. do dnia 30 czerwca 2013 r. w miejscowości N., gm. C., uporczywie uchylał się od wykonania ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego na rzecz córki N. J. w kwocie 400,- zł miesięcznie, ustalonego na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w (...) z dnia (...) r., sygn.. akt III RC (...), przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, zaś powstała wskutek tego zaległość stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych

tj. o czyn z art. 209 § 1 a kk

II. w okresie od dnia 18 października 2013 r. do dnia 18 stycznia 2015 r. w miejscowości N., gm. C., uporczywie uchylał się od wykonania ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego na rzecz córki N. J. w kwocie 400,- zł miesięcznie, ustalonego na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w (...) z dnia (...) r., sygn.. akt III RC (...), przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, zaś powstała wskutek tego zaległość stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych

tj. o czyn z art. 209 § 1 a kk

III. w okresie od dnia 23 listopada 2016 r. do dnia 30 maja 2017 r. w miejscowości N., gm. C., uporczywie uchylał się od wykonania ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego na rzecz córki N. J. w kwocie 400,- zł miesięcznie, ustalonego na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w (...) z dnia (...) r., sygn.. akt III RC (...), przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, zaś powstała wskutek tego zaległość stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych

tj. o czyn z art. 209 § 1 a kk

IV. w okresie od dnia 1 marca 2018 r. do dnia 24 października 2018 r. w miejscowości N., gm. C., uporczywie uchylał się od wykonania ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego na rzecz córki N. J. w kwocie 400,- zł miesięcznie, ustalonego na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w (...) z dnia (...) r., sygn.. akt III RC (...), przez co

naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, zaś powstała wskutek tego zaległość stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych

tj. o czyn z art. 209 § 1 a kk

orzeka:

I. uznaje oskarżonego **R. J.** za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I aktu oskarżenia, stanowiącego występki z art. 209 § 1 a k.k. i za to na podstawie art. 209 § 1a k.k. wymierza mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności,

II. uznaje oskarżonego **R. J.** za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II aktu oskarżenia, stanowiącego występki z art. 209 § 1 a k.k. i za to na podstawie art. 209 § 1a k.k. wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

III. uznaje oskarżonego **R. J.** za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie III aktu oskarżenia, stanowiącego występki z art. 209 § 1 a k.k. i za to na podstawie art. 209 § 1a k.k. wymierza mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności,

IV. uznaje oskarżonego **R. J.** za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie IV aktu oskarżenia, stanowiącego występki z art. 209 § 1 a k.k. i za to na podstawie art. 209 § 1a k.k. wymierza mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności,

V. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce kar pozbawienia wolności wymierzonych oskarżonemu w punktach od I i IV wyroku wymierza oskarżonemu karę łączną 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

VI. zwalnia oskarżonego od opłaty sądowej i kosztów postępowania, którymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II K 130/19

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 423 § 1a k.p.k. Sąd ograniczył zakres uzasadnienia do tej części wyroku, której dotyczył wniosek oskarżonego, a więc do rozstrzygnięcia o karze i innych konsekwencjach prawnych czynu.

Sąd wymierzył oskarżonemu R. J. za czyn z punktu I aktu oskarżenia – karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, za II czyn – karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z punktu III aktu oskarżenia – karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z punktu IV aktu oskarżenia – karę 3 miesięcy pozbawienia wolności i w rezultacie – karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Przepis art. 53 k.k. stanowi, że sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wymierzając karę sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie po jego popełnieniu. Przy tym, okoliczności wpływające na wymiar kary uwzględnia się tylko co do osoby, której dotyczą.

Sąd zastosował do wszystkich czynów oskarżonego, również tych popełnionych przed 1 czerwca 2017 roku, art. 209 §1a w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 marca 2017 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. z 2017 r., poz. 952), gdyż uprzednio obowiązujące przepisy nie były dla oskarżonego korzystniejsze.

Przepis art. 209 § 1a k.k. przewiduje trzy rodzaje kar: grzywny, ograniczenia wolności oraz pozbawienia wolności w wymiarze od 1 miesiąca do 2 lat. Sąd uznał, że karami adekwatnymi do wagi popełnionych czynów i stopnia ich społecznej szkodliwości plasującego się wysoko w kontekście stosunkowo długich okresów niealimentacji, będą kary odpowiednio: za czyn z punktu I aktu oskarżenia – 3 miesiące pozbawienia wolności, za II czyn – 6 miesięcy pozbawienia wolności (najdłuższy okres niealimentacji – prawie półtora roku), za czyn z punktu III aktu oskarżenia – 3 miesiące pozbawienia wolności, za czyn z punktu IV aktu oskarżenia – 3 miesiące pozbawienia wolności. Takie kary są w przekonaniu Sądu karami sprawiedliwymi i spełniają dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 k.k. Wskazać należy, że oskarżony niedawno opuścił zakład karny i nie jest nigdzie na stałe zatrudniony, nie było więc celowym wymierzać mu grzywny jako nie wykonalnej w tym momencie. Ponadto, jak wynika z karty karnej, dotychczas orzeczona kara grzywny w sprawie Sądu Rejonowego w (...) o sygn. akt: II K (...) była zamieniona na karę zastępczą prac społecznie użytecznych. Dlatego celowe było wymierzenie oskarżonemu czterech kar pozbawienia wolności. Na wymiar kar wpływ miała jako okoliczność obciążająca karalność oskarżonego oraz jego beztroski i lekceważący sposób życia w sytuacji, gdy miał na utrzymaniu dziecko, a zarobione pieniądze zamiast przeznaczyć na jego utrzymanie wolał przeznaczyć na inne cele i to praktycznie już od chwili narodzin dziecka. To, że oskarżony nie miał okresowo pracy, jest w istocie wynikiem jego własnego działania, skoro tracił zatrudnienie m.in. z powodu pobytów w zakładzie karnym. Jako okoliczność łagodzącą Sąd wziął pod uwagę w zasadzie jedynie przyznanie się oskarżonego do winy.

Brak poszanowania dla porządku prawnego, którym już kolejny raz wykazał się oskarżony, świadczy o całkowitym niezrozumieniu norm społecznych i prawnych, a nawet swojego rodzaju niedojrzałości społecznej i demoralizacji. Wszak oskarżony był już pięciokrotnie karany sędziwnie, w tym dwukrotnie na kary bezwzględne pozbawienia wolności. Fakt ten ukazuje zachowanie oskarżonego jako przejaw świadomego i konsekwentnego lekceważenia porządku prawnego, a nie jako wynik pewnej niefrasobliwości życiowej. Orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny wskazywałoby w ocenie Sądu na pobłażliwe traktowanie czynów oskarżonego i utwierdziłoby jego samego, jak też i jego otoczenie, w przekonaniu o tolerowaniu podobnych zachowań. Względ na społeczne oddziaływanie kary jest w przedmiotowej sprawie nie do przecenienia gdy uwzględni się, że wyroki tutejszego Sądu funkcjonują w stosunkowo małej społeczności, gdzie kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw społecznych i prawnych ma szczególnie istotne znaczenie w kontekście prewencji ogólnej. Jednocześnie jednak podkreślić należy, że Sąd zastosował kary na stosunkowo niedługie okresy, na pewno nie w górnych granicach ustawowego zagrożenia, bowiem R. J. nie należy do kategorii sprawców na tyle zdemoralizowanych, by uzasadniało to orzeczenie wobec niego długotrwałej kary izolacyjnej.

Czyny oskarżonego pozostają w zbiegu realnym, a więc Sąd zobowiązany był wymierzyć za nie oskarżonemu karę łączną na podstawie art. 85 k.k. Zgodnie z art. 86 § 1 k.k. mającym podstawowe znaczenie dla granic i wymiaru kary łącznej Sąd mógł zastosować zasadę pełnej kumulacji i orzec wobec skazanego karę łączną 1 roku i 3 miesiące pozbawienia wolności, natomiast stosując zasadę pełnej absorpcji karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Jakkolwiek – zgodnie z art. 86 § 1 k.k. – przy orzekaniu kary łącznej możliwe jest zastosowanie zarówno zasady pełnej absorpcji, jak i zasady pełnej kumulacji, to jednak należy pamiętać, że zastosowanie każdej z tych zasad jest rozstrzygnięciem skrajnym, które może być stosowane wyjątkowo (por. wyrok SN z dnia (...), Rw (...), OSNKW (...)). Sąd rozważył przede wszystkim czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak (wyrok SN z (...)r., IV KR (...), OSNKW (...), z glosą L. Paprzyckiego, NP(...)). Między przestępstwami oskarżonego, objętymi realnym zbiegiem istnieje bliska więź przedmiotowa i podmiotowa, są to przestępstwa tego samego rodzaju, popełnione w bliskim związku miejscowym, godzą w te same dobra. Jednak popełnienie czterech przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji. Orzeczenie kary łącznej nie musi przynosić skazanemu korzyści, to jest oznaczenia kary łącznej w wymiarze niższym od arytmetycznej sumy poszczególnych kar. Stąd też Sąd zastosował zasadę częściowej kumulacji i wymierzył oskarżonemu karę łączną 10 dziesięciu pozbawienia wolności.

Pomimo orzeczenia wobec R. J. kary łącznej 10 miesięcy pozbawienia wolności nie było w niniejszej sprawie żadnych podstaw, żeby warunkowo zawiesić wykonanie tej kary wobec oskarżonego. Na gruncie znowelizowanych w 2015 roku

przepisów zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności nie było już wobec oskarżonego w ogóle możliwe, gdyż art. 69 § 1 k.k. wyklucza warunkowe zawieszenie wykonania kary, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa był skazany na karę pozbawienia wolności. Jak wynika z analizy karty karnej oskarżonego, w czasie popełnienia przestępstw będących przedmiotem osądu, był on już skazany na kary pozbawienia wolności.

Uznając, że sytuacja materialna oskarżonego nie jest dobra, ponieważ utrzymuje się on z prac dorywczych i będzie odbywał karę pozbawienia wolności, Sąd uznał za uzasadnione zwolnienie go od uiszczenia opłaty sądowej i nieobciążenie go wydatkami poniesionymi w postępowaniu przez Skarb Państwa. Podstawą prawną do zwolnienia oskarżonego od kosztów sądowych w postępowaniu był przepis art. 624 § 1 k.p.k.

SSR Agata Makowska-Boniecka